

MAHARASHTRA POLLUTION CONTROL BOARD

Phone: 07172-251965/272410/258062

Fax: 07172-251965

Visit us at www.mpcb.gov.in

E-mail: srochandrapur@mpcb.gov.in

No. MPCB / SROC / 575 / 2020

Sub-Regional Office
Udyog Bhavan, 1st Floor,
Railway Station Road,
Chandrapur - 442401

Date: 26 / 06 / 2020

To,
The Joint Director (WPC),
M. P. C. Board, Sion (E),
Mumbai-22.

Sub:- Minutes of Environmental Proposed Sand Ghats (Total 55 Nos.) of Gadchiroli, Dhanora, Armori, Chamorshi, Mulchera, Aheri, Desaijanj, Kurkheda, & Sironcha Talukas of Gadchiroli District.

Ref:- 1) Board's Office Order No. E-03 of 2020 dated 06/05/2020 regarding Panel.
2) Public Hearing conducted on 09/06/2020 at Collector Office, Yavatmal.
3) Letter issued by Environment Department, GOM dtd. 04/05/2020
4) Letter issued by Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai dtd. 27/04/2020

Sir,

With reference to above cited subject matter, District Mining Officer, Yavatmal had applied to the Board for conducting Environmental Public Hearing for their Proposed Project of Sand Ghats (Total 55 Nos.) of Gadchiroli, Dhanora, Armori, Chamorshi, Mulchera, Aheri, Desaijanj, Kurkheda, & Sironcha Talukas of Gadchiroli District through Zoom App. The Public Hearing was conducted through Zoom App, according to the provisions made in the letter by Environment Department, GOM dtd. 04/05/2020 and letter dtd. 27/04/2020 from Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai vide ref no. 3 & 4 above.

The Public Hearing was conducted on 04/06/2020 at Collector Office, Gadchiroli. Submitting herewith the copies of proceedings of the Public Hearing as under;

- 1) Minutes of Public Hearing In English & Marathi (One original Copy & one photocopy).
- 2) Copies of written submissions received regarding project.
- 3) Copy of attendance sheet.
- 4) DVD of video shooting at the time of Public Hearing.
- 5) Office order for constitution of Public Hearing Panel.
- 6) Notices of Public Hearing published in English & Marathi Newspapers.
- 7) Letter issued by Environment Department, GOM dtd. 04/05/2020
- 8) Letter issued by Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai dtd. 27/04/2020
- 9) Executive Summary (English & Marathi).
- 10) EMP Report.

This is submitted for your perusal and onward submission.

Thanking you.

Yours Faithfully

(Ajit V. Patil)

Sub-Regional Officer, Chandrapur.

Copy submitted for information to: -

- 1) The District Collector, District Collector Office, Gadchiroli.
- 2) Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur.
- 3) EIC, M. P. C. Board, Mumbai - for display on website of the Board.

Copy for information to: -

District Mining Officer, Collector Office, Gadchiroli.

गडचिरोली जिल्हयातील गडचिरोली, धानोरा, आरमोरी, चामोर्शी, मुलचेरा, अहेरी, देसाईगंज (वडसा), कुरखेडा, सिरोंचा तालुक्यातील प्रस्तावित असलेल्या वाळू घाटांकरिता (एकुण ५५) दि. ०४/०६/२०२० रोजी झालेल्या पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणीचे इतिवृत्त.

गडचिरोली जिल्हयातील खालील तक्त्यात नमुद केलेल्या गडचिरोली, धानोरा, आरमोरी, चामोर्शी, मुलचेरा, अहेरी, देसाईगंज (वडसा), कुरखेडा, सिरोंचा तालुक्यातील प्रस्तावित असलेल्या वाळू घाटांकरिता (एकुण ५५) पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी दि. ०४/०६/२०२० रोजी दुपारी १२.०० वाजता, स्थळ - जिल्हाधिकारी कार्यालय, ता. जि. गडचिरोली येथुन ऑनलाईन पद्धतीने Zoom App द्वारे घेण्यात आली.

अ. क्र.	प्रस्तावित वाळू घाटाची ठिकाणे	तालुका
१	बोदलीमाल, राइसमिलघाट, चांदाळा, विहारगांव चक, राखी, रानमूल, शिवणी, लांझेडा, अडपल्ली-१, अडपल्ली-२, बाम्हणी, खुर्सा घाट, आंबेशिवणी-गायघाट, आंबेशिवणी-राममंदीरघाट, पोटेगांव, दिभनाचक	गडचिरोली
२	बांधोना, चिचोली, जांभळी/कारवाफा, खरगी, दुधमाळा	धानोरा
३	रामपूरचक, वनखी, परसवाडी,	आरमोरी
४	आमगांव म	चामोर्शी
५	विश्वनाथनगर, मच्छिगटा, येल्ला	मुलचेरा
६	महागांव, चिचगुंडी, मोदतूरा	अहेरी
७	अरततोडी, उसेगांव घाट, कोकडी-१ घाट, चोप रेतीघाट-२, शंकरपूर घाट क्रं.२, शंकरपूर घाट क्रं.१	देसाईगंज
८	कुरखेडाघाट, कुंभीटोलाघाट, नान्हीघाट, चिचटोलाघाट, मौशीघाट, आंधळीघाट, सायटोला घाट, घाटीघाट	कुरखेडा
९	आरडा, मेडाराममाल, मुतापूरमाल, मुकडीगटारै, नगरम-१, मघीकुंटा, नगरम-२, रेंगुठामाल, अंकिसामाल, चिंतरवेला	सिरोंचा

मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या कार्यालयीन आदेश क्रं. BO/JD(WPC)/PH/B-२००५०६-FTS-०००७ दि. ०६/०५/२०२० अन्वये सदरच्या लोकसुनावणी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात आली आहे.

- १) श्री. दिपक सिंगला, - अध्यक्ष,
जिल्हाधिकारी,
गडचिरोली
- २) श्री. अ. मा. करे, - सदस्य,
प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर
- ३) श्री. अजित पाटील, - समन्वयक,
उप-प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर

श्री. अजित पाटील, उप-प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती यांनी सरदच्या पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समितीचे अध्यक्ष, तसेच ऑनलाईन पद्धतीने Zoom App द्वारे उपस्थित श्री. दिपक सिंगला, जिल्हाधिकारी, गडचिरोली व प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्हयातील ऑनलाईन पद्धतीने Zoom App द्वारे उपस्थित नागरिकांचे स्वागत केले. तसेच समितीच्या अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी सुरु करण्यात आली.

सर्वप्रथम समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती यांनी सूचित केले की, भारत सरकारच्या वने व पर्यावरण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दि. १४/०९/२००६ व सुधारित दि. ०१/१२/२००९ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार विशिष्ट प्रकल्पांना पर्यावरण विषयक संमती घेणे बंधनकारक असून त्यापुर्वी पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी आयोजित करणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे.

गडचिरोली जिल्हयातील ५५ वाळु घाटांमधुन वाळुचा उपसा करण्याकरीता प्रकल्प प्रवर्तक जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली, जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोलीअ यांनी दि. ३०/०४/२०२० रोजी रितसर शुल्क भरुन महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी घेण्याबाबत अर्ज केला होता.

समन्वयक यांनी नमुद केले की, केंद्र शासनाच्या खनिजकर्म विभागाने मार्च २०१८ मध्ये Sand Mining Framework, २०१८ प्रसिध्द केलेले आहे. त्यामध्ये वाळु/रेती निर्गती करताना आवश्यक असणाऱ्या बाबी संदर्भात देशातील काही ठळक राज्यांचा अभ्यास करुन काही दिशा निर्देशक दिलेले आहेत. तसेच मा. राष्ट्रीय हरित लवादने (एनजीटी) यांनी ओ.ए.नं. ३६८/२०१५ मध्ये दिनांक १९/०९/२०१८ रोजीच्या आदेशानुसार केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्याशी समन्वय साधून Sustainable Sand Mining Guidelines, 2016 व Sand Mining Framework, २०१८ व २०२० नुसार धोरणात अनुकूल बदल करण्याचे व जनसुनावणी घेण्याचे निर्देश पारित केलेले आहेत.

समन्वयक यांनी असे नमुद केले की, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणीचा मुळ उद्देश प्रकल्प परिसरातील सामान्य जनतेस प्रकल्पविषयी व प्रकल्पामुळे होणाऱ्या परिणाम व त्याबाबत सामान्य जनतेच्या भावना जाणुन घेणे, प्रकल्पास बंधनकारक असणाऱ्या प्रदूषण नियंत्रण संयंत्रणा व त्या अनुषंगाने कायदे याबाबतची माहिती सामान्य जनतेस देणे व त्यांनी दिलेल्या सुचनांचा विचार करणे.

म.प्र.नि. मंडळाकडे प्राप्त लोकसुनावणी घेण्याबाबतच्या अर्जाच्या अनुषंगाने मा.जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर यांचा परवानगीने दि. ३०/०४/२०२० रोजी गडचिरोली जिल्हयातील वाळु घाटांबाबत पर्यावरण विषयक लोकसुनावणी घेण्याबाबत दिनांक निश्चित करण्यात आली होती. याबाबत नियमाप्रमाणे ३० दिवस अगोदर दि. ०३/०५/२०२० रोजी दैनिक 'लोकसत्ता' व दैनिक 'द हितवाद' या वृत्तपत्रात जाहिरात प्रकाशित केली होती. तसेच अधिसूचनेप्रमाणे वाळु घाटासंबंधीचे ठळक वैशिष्ट असलेल्या व प्रकल्पाबाबत माहिती असलेल्या प्रारूप पर्यावरण व्यवस्थापन अहवालाच्या प्रती मराठी व इंग्रजीत शासनाच्या खालील कार्यालयामध्ये इच्छुक नागरिकांना अभ्यास करण्याकरीता उपलब्ध करुन देण्यात आल्या होत्या.

१. सह-संचालक (जल प्रदूषण नियंत्रण), महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, कल्पतरु पाईट, २ रा व ४ था माळा, सिनेप्लानेट सिनेमा समोर, सायन सर्कल जवळ (पु) मुंबई - ४०० ०२२

२. प्रादेशिक व उप-प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, उद्योग भवन, पहिला माळा, रेल्वे स्टेशन रोड, चंद्रपूर.
३. जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली.
४. जिल्हा परिषद, गडचिरोली.
५. जिल्हा उद्योग केंद्र, गडचिरोली.
६. उप-विभागीय कार्यालय, गडचिरोली, देसाईगंज (वडसा), कुरखेडा, अहेरी, एटापल्ली, चामोर्शी,
- जि. गडचिरोली.
७. तहसिल कार्यालय, गडचिरोली, देसाईगंज (वडसा), धानोरा, चामोर्शी, कोरची, कुरखेडा, आरमोरी, भामरागड, एटापल्ली, सिरोंचा, अहेरी, मुलचेरा, जि. गडचिरोली.
८. ग्रामपंचायत कार्यालये-
 - अ) बोदलीमाल, राइसमिलघाट, चांदाळा, विहारगांव चक, राखी, रानमूल, शिवणी, लांझेडा, अडपल्ली-१, अडपल्ली-२, बाम्हणी, खुर्सा घाट, आंबेशिवणी-गायघाट, आंबेशिवणी-राममंदीरघाट, पोटेगांव, दिभनाचक, ता. जि. गडचिरोली.
 - आ) बांधोना, चिचोली, जांभळी/कारवाफा, खरगी, दुधमाळा, ता. धानोरा, जि. गडचिरोली.
 - इ) रामपूरचक, वनखी, परसवाडी, ता. आरमोरी, जि. गडचिरोली.
 - ई) आमगांव (म), ता. चामोर्शी, जि. गडचिरोली.
 - उ) विश्वनाथनगर, मच्छिगटा, येल्ला, ता. मुलचेरा, जि. गडचिरोली.
 - ऊ) महागांव, चिचगुंडी, मोदतूरा, ता. अहेरी, जि. गडचिरोली.
 - ऋ) अरततोडी, उसेगांव घाट, कोकडी-१ घाट, चोप रेंतीघाट-२, शंकरपूर घाट क्रं.२, शंकरपूर घाट क्रं.१, ता. देसाईगंज, जि. गडचिरोली.
 - ल) कुरखेडाघाट, कुंभीटोलाघाट, नान्हीघाट, चिचटोलाघाट, मौशीघाट, आंधळीघाट, सायटोला घाट, घाटीघाट, ता. कुरखेडा, जि. गडचिरोली.
 - ए) आरडा, मेडाराममाल, मुतापूरमाल, मुकडीगटारै, नगरमं-१, मघीकुंटा, नगरम-२, रेंगुठामाल, अंकिसामाल, चिंतरवेला, ता. सिरोंचा, जि. गडचिरोली.

तदनंतर वैज्ञानिक, पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन तथा सचिव, राज्यस्तरीय तज्ज्ञ मुल्यांकन समिती-१ यांनी त्यांच्या पत्र क्रं. SEAC/२०१६/प्र. क्र. १/ तां. क. ३, दि. ४/५/२०२० अन्वये सध्या सुरु असलेल्या कोव्हिड-१९ विषाणुच्या उद्रेकामुळे राज्यात शासनातर्फे करण्यात आलेल्या लॉकडाऊनमुळे सदरील जाहीर लोकसुनावणी ह्या ऑनलाईन पद्धतीने Zoom App द्वारे घेण्याबाबत सूचित केले होते. त्या अनुषंगाने मा.जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांच्या परवानगीने दि. ०४/०६/२०२० रोजी दुपारी १२.०० वाजता, स्थळ - जिल्हाधिकारी कार्यालय, ता. जि. गडचिरोली येथुन ऑनलाईन पद्धतीने Zoom App द्वारे घेण्यात आली.

तदनंतर गडचिरोली जिल्ह्यातील ५५ वाळू घाटांबाबत जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांनी सविस्तर अहवाल सादर केला. तसेच वाळू उपसा करतांना प्रदूषण नियंत्रण करतांना घेण्यात येणाऱ्या उपाययोजनांबाबत माहिती दिली.

सादरीकरणानंतर समन्वयक यांनी लोकसुनावणीसाठी उपस्थित नागरिकांना ऑनलाईन पद्धती द्वारे या वाळू घाटांबाबत त्यांचे मत, टिका-टिपणी, आक्षेप, सुचना मांडण्याबाबत आवाहन केले. तसेच यांनी

महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाकडे ईमेलद्वारे दोन लेखी निवेदन प्राप्त झाल्याबाबत कळविले. उपस्थितांनी नोंदविलेली मते व त्याबाबतचा अभिप्राय खालीलप्रमाणे आहे.

जनसुनावणी दरम्यान चर्चेतील प्रश्न, टीका, टिप्पणी, आक्षेप, सुचना तसेच प्रकल्प धारकांना दिलेली उत्तरे/आश्वासने खालील प्रमाणे आहेत:

१) प्रा. अरविंद सोनी, अध्यक्ष, भौकाल नक्षल संघटना, नागपुर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	मी नागपूर येथील सीपी अॅण्ड बेरार कॉलेज मध्ये प्राध्यापक आहेत. सिरोंचा तालुक्यातील ५-६ रेतीघाट यांची क्षमता जास्त आहेत. तेलंगणा राज्यातील वाळूच्या आवश्यकतेची पूर्तता करण्यासाठी वाळूची तस्करी करण्यात येत आहे. गोदावरी नदीमुळे तेलंगणा व महाराष्ट्र राज्याची विभागणी झाली आहे. CCTV कॅमेरा उभारण्यासाठी वेळोवेळी प्रस्ताव सादर करण्यात आले आहे. तेलंगणा राज्य आपल्या अधिकार क्षेत्राच्या वाहेर असल्याने वाळूच्या अवैध वाहतूकीवर कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही करता येत नाही. वाळूचे क्षमतेपेक्षा जास्त उत्खनन करण्यात येत आहे. त्यामुळे मी मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांना विनंती करतो की त्यांनी सदर प्रकरणात लक्ष द्यावे व अवैध वाळू उत्खननावर कार्यवाही करावी. गडचिरोली जिल्ह्यातील रेती घाटांची एकूण क्षमता किती आहे? या जिल्ह्यात खरंच रेती उत्खननाची गरज आहे काय?	रमेश जसवंत, तहसिलदार सिरोंचा यांनी सांगितले की, वाहत्या पाण्यातून रेती उत्खनन करण्यात येत नाही. तसेच रेती उत्खननाकरिता JCB चा वापर देखील करण्यात येत नाही व अवैध वाहतूक देखील करण्यात येत नाही. मागील २ वर्षांपासून काही रेती घाट बंद अवस्थेतचा आहेत. या कार्यालयातर्फे सदर कामाकरिता पथक नेमण्यात आले आहे व सर्व कागदपत्रांची तपासणी करूनच तेलंगणा राज्यात वाहतूक करण्यात येते. आजपावेतो कसल्याही प्रकारची अवैध वाहतूक करण्यात आलेली नाही व आपणांस आश्वासित करतो की, भविष्यात असे काहीही घडणार नाही.
२	गडचिरोली जिल्ह्यातील किती रेती ट्रक्स विदर्भ व तेलंगणा राज्यात जातात? अवैध वाळू उत्खननावर आळा घालण्याकरिता वसविण्यात आलेल्या सीसीटीव्हीचे थेट प्रक्षेपण मा. जिल्हाधिकारी यांना सादर करता येईल काय?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, मागील वर्षात १८६ अवैध वाहतूक करणारी वाहने जप्त करण्यात आली आहेत. त्यापैकी रू. १.६३ कोटींचा दंड वसूल करण्यात आला आहे. शासन निर्णय दि. ०३/०९/२०१९ नुसार ग्रामपंचायत स्तरावर अवैध वाळू माफियांवर पाळत ठेवण्याकरिता समिती नेमण्यात आली आहे. सदर समितीमध्ये विभागीय, जिल्हास्तरीय व तालुकास्तरीय अधिकाऱ्यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. गडचिरोली जिल्ह्यातील रेतीघाटांची क्षमता ३५५७०७ ब्रास असून अंदाजित किंमत रू. ५०.३३ कोटी आहे.
३	सिरोंचा तालुक्यातील काही रेती घाट हे वादातित्त आहेत. मी मा. जिल्हाधिकारी यांना विनंती करतो की, सदर घाटांचे थेट प्रक्षेपण जिल्ह्याच्या	अध्यक्ष, पर्यावरण विषयह जनसुनावणी समिती यांनी सांगितले की, आपल्या मुद्याची नोंद घेण्यात आली आहे व त्याची अंमलबजावणी करण्याचे

संकेतस्थळावर दाखविण्यात यावे जेणेकरून जिल्हा प्रशासनाच्या कामाची पारदर्शकता निदर्शनास येईल.	प्रयत्न करण्यात येतील. आपल्या सूचनांचे स्वागत आहे.
४ अधिभार वाहतूक ही फार गंभीर समस्या आहे. वाळूच्या अधिभार वाहतूकीमुळे पुलांना तडे गेलेले आहेत. स्थानिक पत्रकार देखील सदर बाबतीत हमी देतात. मा. जिल्हाधिकारी यांना विनंती आहे की, सिरोंचा येथून होणाऱ्या वाळूच्या अधिभार वाहतूकीवर नियमित पाळत ठेवण्यात यावी. वाळूच्या अतिउत्खननामुळे नदी पात्राचे नुकसान होत आहे.	तहसिलदार सिरोंचा यांनी सांगितले की, सिरोंचा येथे गोदावरी व प्राणहिता या दोन नद्यांचे संगम आहे. नद्यांच्या संगमानंतर पाण्याच्या प्रवाहात लक्षणीय वाढ होते. त्यामुळे दिवसेंदिवस तेथील नदीपात्रात वाढ होत आहे. तसेच तेथे अतिरिक्त वाळू साठा आहे ज्यामुळे नदीपात्र हे वाढत आहे. त्यामुळे नदीपात्रातून वाळू उत्खनन करून सदर पात्राचे खोलीकरण करणे गरजेचे आहे. असे केले नाही तर नदीचा प्रवाह आणि पावसाळ्यात पाण्याची क्षमता वाढून भविष्यामध्ये पूरग्रस्त स्थिती निर्माण होईल व आजू-बाजूच्या परिसरातील गावे व शेतीचे आतोनात नुकसान होईल.
५ गडचिरोली जिल्ह्यात ५५ रेतीघाट अस्तित्वात आहेत. जर आपण वाळू/रेती नदीपात्रातून काढली नाही तर पूरग्रस्त परिस्थिती निर्माण होणार. याबद्दल खनिकर्म कार्यालय आणि सिंचन विभाग यांनी याबाबतीत सर्वेक्षण केले आहे काय? किंवा याबाबतीत सिंचन विभागाचे अभिप्राय खनिकर्म विभागास प्राप्त झाले आहे काय?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांनी सांगितले की, मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, नवी दिल्ली यांच्या आदेशानुसार वैनगंगा नदी पात्रातील रेती घाटांवर बंदी घातली आहे. उप-विभागीय अधिकारी, देसाईगंज, तहसिलदार गडचिरोली, तहसिलदार चामोर्शी यांनी त्यांच्या अहवालाद्वारे कळविले आहे की, सदर नदीपात्रात वाळू उत्खनन जर झाले नाही तर पूरग्रस्त परिस्थिती निर्माण होऊ शकते. तसा अहवाल या कार्यालयाकडून मा. सचिव, पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना सादर करण्यात आला असून सदर भागातील वाळू उत्खनन बंदी उठविण्याबाबत विनंती केली आहे.

२) श्री. सुधीर पालीवाल, विदर्भ पर्यावरण कृती समिती, नागपूर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	किती सीसीटीव्ही कॅमेरे लावलेले आहेत? त्याची माहिती कुठे आहे? जिल्ह्याच्या संकेतस्थळावर आहेत काय? सीसीटीव्ही २४x७ आहे काय?	तहसिलदार सिरोंचा यांनी सांगितले की, खनिकर्म विभागाने सीसीटीव्ही बसविलेले आहेत परंतु सध्याच्या पावसाळी परिस्थितीमुळे वाळू उत्खनन व वाळू वाहतूक बंद आहेत. त्यामुळे सध्या सीसीटीव्ही चालू नाहीत.
२)	मी पर्यावरण संरक्षण क्षेत्रामध्ये मागील खूप वर्षांपासून काम करीत आहे. तसेच बऱ्याच जनसुनावणीमध्ये भाग घेतला आहे. परंतु अशा थोडक्याच काही जनसुनावण्या आहेत ज्यामध्ये मा. जिल्हाधिकारी स्वतः उपस्थितीत राहतात. त्याबद्दल	प्रकल्प प्रवर्तकांनी सांगितले की, सदर जनसुनावणी ही धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी नाही. याबाबतीत उच्च स्तरीय समितीच निर्णय घेईल. ग्रामपंचायत ग्रामसभा घेते ज्यामध्ये ठराविक प्रकल्पांना मान्याता देणे अथवा नाकारतात. जर सदर प्रकल्पाबाबत

महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाकडे ईमेलद्वारे दोन लेखी निवेदन प्राप्त झाल्याबाबत कळविले. उपस्थितांनी नोंदविलेली मते व त्याबाबतचा अभिप्राय खालीलप्रमाणे आहे.

जनसुनावणी दरम्यान चर्चेतील प्रश्न, टीका, टिप्पणी, आक्षेप, सुचना तसेच प्रकल्प धारकाने दिलेली उत्तरे/आश्वासने खालील प्रमाणे आहेत:

१) प्रा. अरविंद सोनी, अध्यक्ष, भौकाल नक्षल संघटना, नागपुर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	मी नागपूर येथील सीपी अॅण्ड बेरार कॉलेज मध्ये प्राध्यापक आहेत. सिरोंचा तालुक्यातील ५-६ रेतीघाट यांची क्षमता जास्त आहेत. तेलंगणा राज्यातील वाळूच्या आवश्यकतेची पूर्तता करण्यासाठी वाळूची तस्करी करण्यात येत आहे. गोदावरी नदीमुळे तेलंगणा व महाराष्ट्र राज्याची विभागणी झाली आहे. CCTV कॅमेरा उभारण्यासाठी वेळोवेळी प्रस्ताव सादर करण्यात आले आहे. तेलंगणा राज्य आपल्या अधिकार क्षेत्राच्या बाहेर असल्याने वाळूच्या अवैध वाहतूकीवर कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही करता येत नाही. वाळूचे क्षमतेपेक्षा जास्त उत्खनन करण्यात येत आहे. त्यामुळे मी मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांना विनंती करतो की त्यांनी सदर प्रकरणात लक्ष द्यावे व अवैध वाळू उत्खननावर कार्यवाही करावी. गडचिरोली जिल्ह्यातील रेती घाटांची एकूण क्षमता किती आहे? या जिल्ह्यात खरंच रेती उत्खननाची गरज आहे काय?	रमेश जसवंत, तहसिलदार सिरोंचा यांनी सांगितले की, वाहत्या पाण्यातून रेती उत्खनन करण्यात येत नाही. तसेच रेती उत्खननाकरिता JCB चा वापर देखील करण्यात येत नाही व अवैध वाहतूक देखील करण्यात येत नाही. मागील २ वर्षांपासून काही रेती घाट बंद अवस्थेतचा आहेत. या कार्यालयातर्फे सदर कामाकरिता पथक नेमण्यात आले आहे व सर्व कागदपत्रांची तपासणी करूनच तेलंगणा राज्यात वाहतूक करण्यात येते. आजपावेतो कसल्याही प्रकारची अवैध वाहतूक करण्यात आलेली नाही व आपणांस आश्वासित करतो की, भविष्यात असे काहीही घडणार नाही.
२	गडचिरोली जिल्ह्यातील किती रेती ट्रक्स विदर्भ व तेलंगणा राज्यात जातात? अवैध वाळू उत्खननावर आळा घालण्याकरिता वसविण्यात आलेल्या सीसीटीव्हीचे थेट प्रक्षेपण मा. जिल्हाधिकारी यांना सादर करता येईल काय?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, मागील वर्षात १८६ अवैध वाहतूक करणारी वाहने जप्त करण्यात आली आहेत. त्यापैकी रू. १.६३ कोटींचा दंड वसूल करण्यात आला आहे. शासन निर्णय दि. ०३/०९/२०१९ नूसार ग्रामपंचायत स्तरावर अवैध वाळू माफियांवर पाळत ठेवण्याकरिता समिती नेमण्यात आली आहे. सदर समितीमध्ये विभागीय, जिल्हास्तरीय व तालुकास्तरीय अधिकाऱ्यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. गडचिरोली जिल्ह्यातील रेतीघाटांची क्षमता ३५५७०७ ब्रास असून अंदाजित किंमत रू. ५०.३३ कोटी आहे.
३	सिरोंचा तालुक्यातील काही रेती घाट हे वादातित आहेत. मी मा. जिल्हाधिकारी यांना विनंती करतो की, सदर घाटांचे थेट प्रक्षेपण जिल्ह्याच्या	अध्यक्ष, पर्यावरण विषयह जनसुनावणी समिती यांनी सांगितले की, आपल्या मुद्याची नोंद घेण्यात आली आहे व त्याची अंमलबजावणी करण्याचे

	संकेतस्थळावर दाखविण्यात यावे जेणेकरून जिल्हा प्रशासनाच्या कामाची पारदर्शकता निदर्शनास येईल.	प्रयत्न करण्यात येतील. आपल्या सूचनांचे स्वागत आहे.
४	अधिभार वाहतूक ही फार गंभीर समस्या आहे. वाळूच्या अधिभार वाहतूकीमुळे पुलांना तडे गेलेले आहेत. स्थानिक पत्रकार देखील सदर बाबतीत हमी देतात. मा. जिल्हाधिकारी यांना विनंती आहे की, सिरोंचा येथून होणाऱ्या वाळूच्या अधिभार वाहतूकीवर नियमित पाळत ठेवण्यात यावी. वाळूच्या अतिउत्खननामुळे नदी पात्राचे नुकसान होत आहे.	तहसिलदार सिरोंचा यांनी सांगितले की, सिरोंचा येथे गोदावरी व प्राणहिता या दोन नद्यांचे संगम आहे. नद्यांच्या संगमानंतर पाण्याच्या प्रवाहात लक्षणीय वाढ होते. त्यामुळे दिवसेंदिवस तेथील नदीपात्रात वाढ होत आहे. तसेच तेथे अतिरिक्त वाळू साठा आहे ज्यामुळे नदीपात्र हे वाढत आहे. त्यामुळे नदीपात्रातून वाळू उत्खनन करून सदर पात्राचे खोलीकरण करणे गरजेचे आहे. असे केले नाही तर नदीचा प्रवाह आणि पावसाळ्यात पाण्याची क्षमता वाढून भविष्यामध्ये पूरग्रस्त स्थिती निर्माण होईल व आजू-बाजूच्या परिसरातील गावे व शेतीचे आतोनात नुकसान होईल.
५	गडचिरोली जिल्ह्यात ५५ रेंतीघाट अस्तित्वात आहेत. जर आपण वाळू/रेती नदीपात्रातून काढली नाही तर पूरग्रस्त परिस्थिती निर्माण होणार. याबद्दल खनिकर्म कार्यालय आणि सिंचन विभाग यांनी याबाबतीत सर्वेक्षण केले आहे काय? किंवा याबाबतीत सिंचन विभागाचे अभिप्राय खनिकर्म विभागास प्राप्त झाले आहे काय?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांनी सांगितले की, मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, नवी दिल्ली यांच्या आदेशानुसार वैनगंगा नदी पात्रातील रेती घाटांवर बंदी घातली आहे. उप-विभागीय अधिकारी, देसाईगंज, तहसिलदार गडचिरोली, तहसिलदार चामोर्शी यांनी त्यांच्या अहवालाद्वारे कळविले आहे की, सदर नदीपात्रात वाळू उत्खनन जर झाले नाही तर पूरग्रस्त परिस्थिती निर्माण होऊ शकते. तसा अहवाल या कार्यालयाकडून मा. सचिव, पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना सादर करण्यात आला असून सदर भागातील वाळू उत्खनन बंदी उठविण्याबाबत विनंती केली आहे.

२) श्री. सुधीर पालीवाल, विदर्भ पर्यावरण कृती समिती, नागपूर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	किती सीसीटीव्ही कॅमेरे लावलेले आहेत? त्याची माहिती कुठे आहे? जिल्ह्याच्या संकेतस्थळावर आहेत काय? सीसीटीव्ही २४x७ आहे काय?	तहसिलदार सिरोंचा यांनी सांगितले की, खनिकर्म विभागाने सीसीटीव्ही बसविलेले आहेत परंतु सध्याच्या पावसाळी परिस्थितीमुळे वाळू उत्खनन व वाळू वाहतूक बंद आहेत. त्यामुळे सध्या सीसीटीव्ही चालू नाहीत.
२)	मी पर्यावरण संरक्षण क्षेत्रामध्ये मागील खूप वर्षांपासून काम करीत आहे. तसेच बऱ्याच जनसुनावणीमध्ये भाग घेतला आहे. परंतु अशा थोडक्याच काही जनसुनावण्या आहेत ज्यामध्ये मा. जिल्हाधिकारी स्वतः उपस्थितीत राहतात. त्याबद्दल	प्रकल्प प्रवर्तकांनी सांगितले की, सदर जनसुनावणी ही धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी नाही. याबाबतीत उच्च स्तरीय समितीच निर्णय घेईल. ग्रामपंचायत ग्रामसभा घेते ज्यामध्ये ठराविक प्रकल्पांना मान्यता देणे अथवा नाकारतात. जर सदर प्रकल्पाबाबत

मी आपला आभारी आहे. माझा महाराष्ट्र राज्यातील व संपूर्ण भारतातील वाळू उत्खननाला तीव्र विरोध आहे. वाळू हा एकमेव पर्याय बांधकामाकरिता असू शकत नाही. तामिळनाडू आणि केरळ या राज्यांमध्ये वाळू उत्खननावर पूर्णतः बंदी असून महाराष्ट्र शासनाने सुद्धा वाळू बंदी करून त्यावरील पर्यायी व्यवस्थेचा वापर हा बांधकाम क्षेत्रासाठी करावा. जसे की, बांधकामाचे तोडलेला कचऱ्याचा (C & D Rule, २०१६) वापर व राखेचा वापर वाळूला पर्याय म्हणून वापरता येईल तसेच लोह प्रकल्पातून निघणाऱ्या स्लॅग स्वरूपातील कचऱ्याचासुद्धा वाळूचा पर्याय म्हणून वापरता येईल. या व्यतिरिक्त मुबलक पर्याय आपणाला सूचविता येतील परंतु वाळूच्या अनियंत्रित व बेसुमार वापरामुळे आपण वाळूसाठीच्या पर्यायंचा वापर करत नाही. त्यामुळे वाळू बंदीसाठी आदर्श ठरलेल्या तामिळनाडू आणि केरळ राज्यांचे अनुकरण करायला हवे आणि वाळूसाठीचे इतर पर्याय वापरले पाहिजे. गडचिरोली जिल्हा हा खूप महत्त्वाचा असून त्याला तेलंगण व छत्तीसगड राज्यांच्या सीमा जोडलेल्या असून सदर क्षेत्रातील वाळू अवैधरीत्या काढण्यात येऊन त्याची तस्करी करून शेजारील राज्यांत नेली जाते. जसे आता आपल्याच सरकारी अधिकाऱ्यांन सांगितले की, रू. २.५ लाखंचा दंड हा अवैध वाळू तस्करी रोखण्यातून वसूल करण्यात आला जे की, प्रत्यक्ष वाळूची विक्री रक्कम ही रू. ५० कोटी आहे. सदर आदेशानुसार म.प्र.नि. मंडळ व जिल्हा खनिकर्म विभाग यांना कोव्हिड-१९ विषाणुच्या प्रादुर्भावादरम्यान जनसुनावणी आयोजित करण्याचे काहीही अधिकार नाहीत. पर्यावरण आघात मुल्यांकन अधिसूचना, २००६ व २००९ नुसार पर्यावरण विषयक जनसुनावणी घेण्यात यावी. सद्यः स्थिती जनसुनावणीचे आयोजन बेकायदेशिर आहे व या बाबत मी जनहित याचिका मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ, नागपूर येथे दाखल केली आहे. म.प्र.नि. मंडळ माहे जून ते सप्टेंबर या काळात जनसुनावणी घेऊ शकत नाही. अनेक उद्योगांच्या जनसुनावण्या या प्रलंबित असून आपण फक्त वाळू उत्खननाच्या प्रस्तावांच्या जनसुनावण्या घेत आहोत. मी आपणांस निशंक सांगू शकतो की, मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ येथे मी

काही आक्षेप असतील तर ग्रामपंचायत त्याला जिल्हा प्रशासनाकडे किंवा प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे सादर करतात. म.प्र.नि. मंडळाने दि. ०३/०५/२०२० रोजी मराठी वृत्तपत्र दैनिक लोकमत व इंग्रजी वृत्तपत्र दैनिक हितवाद मध्ये जाहीर सूचना प्रकाशित केली होती. त्याअनुषंगाने वाळू उत्खननाबाबतीतील सर्वच दस्ताएवज जनसुनावणीच्या एक महिन्याअगोदर संबंधित शासकीय कार्यालये, तत्सम ग्रामपंचायत कार्यालय यांचेकडे जनतेच्या अवलोकनार्थ ठेवण्यात आले होते. याद्वारे सर्व जनतेला आवाहन करण्यात आले होते. जेणेकरून सदर प्रकल्पाबाबत जनसामान्यांचे आक्षेप, टिका-टिप्पणी, सूचना सदर समितीला सादर करू शकतील. ग्रामपंचायत येथील सदस्य हे प्रशासनाचा भाग नाहीत जे की ते जनतेचे प्रातिनिधीक स्वरूपाचे प्रतीक आहेत.

	दाखल केलेल्या जनहित याचिकेद्वारे या बाबतची गंभीर दखल घेऊन सदर जनसुनावणी रद्द करतील. गडचिरोली जिल्ह्यातून प्राणहिता आणि गोदावरी या दोन प्रदूषित पट्ट्यातील नद्या असून तेथे वाळू उत्खनन होत आहे. जिल्ह्याच्या संकेतस्थळावर DSR अहवाल हा उपलब्ध नाही. त्यामुळे याबाबत पुरेशी माहिती जनसामान्यांना उपलब्ध होत नाही.	
३	म.प्र.नि. मंडळ व जिल्हा खनिकर्म अधिकारी आजच्या Zoom App द्वारे घेण्यात येणाऱ्या जनसुनावणीच्या उपस्थितांची नोंद कशी घेणार आहेत जे की यातील काही सहभागी हे स्पष्ट दिसत नाहीत किंवा त्यांची नावेसुद्धा त्यांनी पूर्णपणे नोंद केलेली नाहीत? प्रथमदर्शनी ४३ नागरीक सहभागी झाल्याचे निदर्शनास येत आहेत. परंतु त्यापैकी फक्त १३ व्यक्तींनी सदर प्रकल्पाबाबत प्रश्न उपस्थित केले असून माझी विनंती आहे की, या १३ लोकांचीच नावाची नोंद घेण्यात यावी.	विचारलेल्या प्रश्नानुसार समन्वयक यांनी सहभागी झालेल्यांची नावाची नोंद घेण्यात आल्याचे सांगितले.
४	जनसुनावणीच्या ईतिवृत्तामध्ये किती लोकांचा सहभाग दर्शविण्यात येईल? सध्या ४३ लोक सहभागी झाले आहेत परंतु त्यापैकी फक्त २१ लोकांनी प्रश्न उपस्थित केलेले आहेत. माझी आपणांस विनंती आहे की, ईतिवृत्तामध्ये फक्त २१ लोकांचा सहभाग दर्शविण्यात यावा. माझी आपणांस विनंती आहे की, सहभागी झालेल्या व्यक्तींची नावासह यादी बनविण्यात यावी.	समन्वयक, पर्यावरण विषयक जनसुनावणी समिती तथा उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर यांनी सांगितले की, जनसुनावणी करिता उपस्थित व्यक्तींनी प्रश्न विचारणे बंधनकारक नाही.

३) श्री. संतोष दंतुलवार, अहेरी, ता. अहेरी, जि. गडचिरोली:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	रेती घाट सुरू करण्याच्या निर्णयाचे मी स्वागत करतो. रेती घाटांची किंमत जिल्हा प्रशासनाने ठरवावी कारण रेती घाटधारक अवाढव्य किमतीत रेती विकत आहेत. रेती घाटधारक त्यांच्या सोईनुसार रेतीची किंमत कमी किंवा जास्त ठरवितात.	मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, वाळूची किंमत बाजाराच्या सध्याच्या स्थितीनुसार ठरविण्यात येते. वाळूच्या उपलब्धतेसाठी बहुतेक रेती घाट सुरू करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे जेणेकरून वाळूची उपलब्धता जास्त राहिल व त्याची किंमत देखील वाढणार नाही.

४) श्री. सुनंदा रेड्डी वुटकुरी, पर्यावरणवादी, हेद्राबाद:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न
१	सदर प्रकल्पास माझा पाठिंबा आहे.

५) श्री. प्रताप गोस्वामी, जागृत किसान मंच, नागपूर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	प्रथमदर्शनी मी आपल्या निदर्शनास आणून देऊ इच्छितो की, गृह मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार कोणत्याही प्रकारच्या बैठकी Zoom App वर घेऊ शकत नाहीत. कोणत्याही प्रकारच्या शासकीय बैठका Zoom App वर घेऊ शकत नाहीत. त्यामुळे ही जनसुनावणी आयोजन करणे हे गृह मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक तत्त्वांचे उल्लंघन करणे होय.	मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, सदर जनसुनावणी गृह मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसारच घेण्यात येत आहे. सध्याच्या कोव्हिड-१९ विषाणुच्या प्रादुर्भावामुळे पारंपारिक पद्धतीने जनसुनावणीचे आयोजन होऊ शकत नाही. सद्यःस्थितीत नागरीकांना एकत्र जमा राहण्यावर बंदी करण्यात आल्यामुळेच जनसुनावणी ऑनलाईन पद्धतीने Zoom App वर घेण्यात येत आहे. त्याबाबत राज्य शासनाकडून या कार्यालयास प्राप्त झालेल्या मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन करूनच ही जनसुनावणी आयोजित करण्यात आली आहे. मार्गदर्शक तत्त्वानुसार संवेदनशील विषयासंबंधित बैठका Zoom App वर घेण्यास बंदी आहे. ही जनसुनावणी असल्याने यात जनतेचा सहभाग आवश्यक आहे त्याकरिता सदर जनसुनावणी Zoom App या ऑनलाईन सुविधेचा वापर करून घेण्यात येत आहे जेणेकरून जास्तीत जास्त लोकसहभाग होईल व नागरीक रेती घाट प्रकल्पाबाबत त्यांचे विचार, टिका-टिप्पणी, आक्षेप, सूचना शासनापर्यंत पोहचवू शकतील.
२	दि. ३१/०५/२०२० रोजी महाराष्ट्र शासनाने 'मिशन बिगिन अगेन' बाबत काही मार्गदर्शक सूचना पारित केल्या आहेत. यात नमूद आहे की, १० वर्षांपेक्षा कमी वय असलेले व ६५ वर्षांपेक्षा जास्त वय असलेले व्यक्ति तसेच गर्भवती महिला यांनी अत्यावश्यक व वैद्यकीय कारणाशिवाय घराबाहेर पडू नये. प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींचा सहभाग आजच्या जनसुनावणीमध्ये दिसून येत नाही. तसेच ग्रामीण भागांमध्ये इंटरनेटची सुविधा देखील उपलब्ध नाही ज्यामुळे ग्रामीण भागातील नागरीक सदर जनसुनावणीस त्यांची उपस्थिती दर्शवू शकत नाहीत. पर्यावरण संरक्षणाच्या व जनसुनावणीच्या हितासाठी आपणांस विनंती आहे की, सदर जनसुनावणी रद्द करण्यात यावी किंवा पुढे ढकलण्यात यावी. मा. जिल्हाधिकारी यांच्या निदर्शनास आणून देऊ इच्छितो की, शासकीय कर्मचाऱ्यांनी मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन न केल्यास त्यांच्या विरुद्ध खटला दाखल करून त्यात शिक्षेची देखील तरतूद आहे. त्यामुळे माझी विनंती आहे की, सदर जनसुनावणी रद्द करावी व कोव्हिड-१९ विषाणुचा प्रादुर्भाव कमी झाल्यावर ही जनसुनावणी परत घेण्यात यावी.	
३	जनसुनावणीचे आयोजन करण्यामागचा उद्देश हा लोकसहभाग वाढविणे आहे.	मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, आपण जनतेचे प्रतिनिधी आहात. प्रकल्पाबाबत जनतेचे प्रश्न, विचार, सूचना आक्षेप मांडणे ही आपली जबाबदारी आहे. Zoom App वर जनसुनावणीचे आयोजन करून आपण कोव्हिड-१९ विषाणुचा उद्रेक कमी करण्याचा यशस्वी प्रयत्न करीत आहोत. आपण येथे दोन विरुद्ध मुद्दे उपस्थित करत आहात. एकीकडे आपण पर्यावरण आघात

		मुल्यांकन अधिसूचना, २००६ व २००९ चे पालन करण्यासंबंधी मुद्दा उपस्थित करीत आहात व दुसरीकडे जनसुनावणी Zoom App सारख्या ऑनलाईन सुविधेवर का घेण्यात येत आहे यावर देखील प्रश्नचिन्ह उपस्थित करीत आहात.
४	वाळू उत्खनन सप्टेंबर महिन्याच्या नंतर करण्यात येणार आहे. आपण आता जून महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यातच आहोत म्हणजेच आपण पावसाळ्याच्या उंबरठ्यावर आहोत. आपल्याकडे जवळपास ३ महिन्यांचा कालावधी असताना खनिकर्म विभागास रेती घाट सुरू करण्याबाबत अतिउत्सुकता का आहे?	मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, आपणांस माहिती आहे की, दरवर्षी गडचिरोली जिल्ह्यात मुसळधार पाऊस असतो. त्यामुळे गडचिरोली जिल्ह्यातील बहुतांश जिल्ह्यांचा संपर्क तुटतो व पुढील किमान ३ महिने जनसुनावणी घेणे शक्य होणार नाही. तसेच भविष्यात कोव्हिड-१९ विषाणुच्या प्रादुर्भावाचे स्वरूप काय असेल याबाबतही आपण काही वर्तवू शकत नाहीत. त्यामुळे सदर जनसुनावणी ही आयोजित करण्यात आली आहे. बांधकामाकरिता वाळूची गरज असल्याने रेती घाट जनतेच्या विनंतीस अनुसरून सुरू करण्यात येत आहे.
५	माझ्याकडे इंटरनेट सुविधा असल्याने मी जनसुनावणीस उपस्थित राहू शकलो. परंतु ग्रामीण भागात इंटरनेट सुविधा नसल्याने गडचिरोल जिल्ह्यातील किती प्रकल्पग्रस्त व्यक्ति व ग्रामपंचायती आजच्या जनसुनावणीस उपस्थित आहेत? शासकीय अधिकाऱ्यांच्या वक्तव्यानुसार मागणी व पुरवठ्यावरून एखाद्या वस्तुचा दर आकारण्यात येतो. आपल्याकडे मर्यादित प्रमाणात रेतीचा साठा उपलब्ध आहे. अवैध वाळू उत्खननामुळे पर्यावरणाचे नुकसान होत आहे. त्यामुळे शासनाने पर्यावरणाचा किती प्रमाणात न्हास झाला याचा अभ्यास करण्यासाठी रेती घाटांची जनसुनावणी घेण्याचे ठरविले. पुरेसा पुरवठा करण्यासाठी किमान ३ महिन्यांचा कालावधी लागेल.	मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, नियमन हे जनसुनावणीचा भाग नाही. जिल्हाधिकारी कोणत्याच वस्तुचा दर आकारू शकत नाही. आपल्याकडे पेट्रोल व डिझेलचा मर्यादित साठा उपलब्ध आहे. आपण उपस्थित केलेला मुद्दा हा सर्व गोष्टींवर अंमलात येतो. प्रशासन रेती घाट पुरवठा मागणीची पूर्तता करण्यासाठी जनसुनावणी घेत आहे.
६	पर्यावरण सल्लागार मे. अँनाकॉन लॅबॉरेटरीज यांना मा. जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी काळ्या यादीत टाकले आहे. सदर आदेशात नमूद आहे की, सदर सल्लागारांना देण्यात आलेले सर्व कंत्राट रद्द करण्यात यावे. त्यांना कोणत्याही पर्यावरणाशी निगडित निविदा प्रक्रियेत सहभाग नोंदविता येणार नाही. सदर आदेशाची प्रत राज्यातील प्रत्येक जिल्हाधिकारी यांना पाठविण्यात आलेली आहे. सदर पर्यावरण सल्लागार यांना काळ्या यादीतून वगळण्यात आले आहे काय? सदर पर्यावरण	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, या कार्यालयास आजपावेतो मे. अँनाकॉन लॅबॉरेटरीज बाबत कोणत्याही प्रकारचे पत्र प्राप्त झाले नाही. पर्यावरण सल्लागार, मे. अँनाकॉन लॅबॉरेटरीज यांनी सांगितले की, मा. जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी सन २०१८ मध्ये १५ दिवसांच्या आत पर्यावरणीय सर्वेक्षणासंबंधित सर्व कामे करण्याचे आदेश दिले होते. याबाबत मा. जिल्हाधिकारी यांना उत्तर सादर करण्यात आले की, काही अपरिहार्य कारणास्तव सदर पर्यावरणीय सर्वेक्षणासंबंधित कामे

<p>सल्लागार कंपनी निविदा प्रक्रियेत सहभागी होण्यास पात्र आहे काय?</p>	<p>१५ दिवसांत पूर्ण करणे अशक्य होते. त्या संदर्भात नाबेड कडून आम्हाला कारणे दाखवा नोटीस देखील प्राप्त झाली होती. नाबेड यांना उत्तर सादर केल्यानंतर त्यांच्या निदर्शनास आले की, मे. अॅनाकॉन लॅबॉरेटरीज यांची कोणत्याही प्रकारची चूक नाही व त्याबाबत आम्हाला मान्यता देखील देण्यात आली. सन २०१७-१८ मध्ये मे. अॅनाकॉन लॅबॉरेटरीज यांना काळ्या सादीत टाकण्यात आले होते. सन २०१८-१९ व २०१९-२०२० मध्ये अॅनाकॉन लॅबॉरेटरीज या सल्लागार कंपनीने जवळपास १५० रेती घाट प्रकल्पांची जनसुनावणी यशस्वीरीत्या पार पाडली आहे. पर्यावरण सल्लागार कंपनी संबंधी कोणतीही समस्या नाही. जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली व जनसुनावणी दरम्यान उपस्थित सर्व व्यक्तींना त्याची प्रत देण्यात येईल.</p>
---	--

६) श्री. अजित पाटील, उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ.चंद्रपुर ता.जि. चंद्रपुर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१	प्रदूषित नदीपट्ट्यामध्ये वाळू उपसा करण्यात येऊ नये.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, या कार्यालयाने ५५ रेती घाट प्रस्तावित केले आहेत व त्यापैकी एकही घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावित नाही.
२	रेती घाट परिसरात किती प्रमाणात वृक्ष लागवड करण्यात येणार आहे?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, या कार्यालयाने घाटनिहाय वृक्ष लागवड प्रस्तावित केली आहे. याबाबतची माहिती म.प्र.नि. मंडळाकडे सादर करण्यात येईल.

७) श्री. उमाशंकर भादुले, क्षेत्र अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपुर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	रस्त्यांचे बांधकाम करताना वृक्षतोड होणार आहे काय?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, कुठल्याही प्रकारची वृक्षतोड प्रस्तावित नाही.
२)	रेती वाहतूक करणाऱ्या वाहनांचे वजन करण्यात येणार आहे काय जेणेकरून अधिभार होणार नाही.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, सदर बाबत समिती नेमण्यात आली असून त्यात प्रादेशिक परिवहन अधिकारी यांचा समावेश आहे. अवैध वाळू उत्खननावर बंदी असून अवैध वाळू उत्खनन आढळल्यास दंड आकारण्यात येतो. दि. ०३/०९/२०१९ रोजीच्या

	धोरणानूसार रेती वाहतूकीकरिता डेपो पर्यंत ट्रॅक्टर व ट्रॉलीचा वापर करण्याबाबत परवानगी आहे.
--	---

८) श्री. विशाल मेश्राम, उप-विभागीय अधिकारी, देसाईगंज (वडसा), ता. देसाईगंज (वडसा), जि. गडचिरोली:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१	रेती घाट कधी सुरू होणार व त्याचे दर काय असणार?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, रेती घाटाची जास्तीत जास्त किंमत रू. १४१५/- प्रति ब्रास ठरविण्यात आली असून जनसुनावणीनंतर याबाबत प्रस्ताव राज्य शासनाकडे सादर करण्यात येईल. याबाबत प्रस्ताव प्रथम राज्या पर्यावरण आघात मुल्यमापन समिती व नंतर राज्य पर्यावरण आघात मुल्यांकन समिती यांच्याकडे सादर करण्यात येईल व पर्यावरण मंजूरी प्राप्त झाल्यानंतर रेती झाट लिलाव करण्यात येतील व जे घाट लिलावात जाणार नाही त्यांना घरकुल योजनेसाठी राखीव ठेवण्यात येईल.

९) श्री. सोमनाथ माळी, तहसिलदार कुरखेडा, ता. कुरखेडा, जि. यवतमाळ:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	ग्रामसेवकांची तक्रार आहे की, त्यांच्या ग्रामपंचायतीला मागील वर्षी केलेल्या रेती घाटांच्या लिलावातून २५ टक्के (Royalty) मानधन रक्कम अप्राप्त आहे. शासनाच्या दि. १७/११/२०१८ रोजीच्या शासनाच्या परिपत्रकानुसार घरकुल योजनेसाठी काय तरतूद आहे? प्रति दोन व्यक्तिकरीता एक रेती घाट घरकुल योजनेसाठी राखीव ठेवण्यात येत होते.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, पर्यावरण मंजूरी प्राप्त झाल्यानंतर मागील वर्षाप्रमाणे रेती घाट आरक्षित करण्यात येईल. लिलावात मंजूर घाटानुसार ग्रामपंचायत निधी तालुकानिहाय वितरीत करण्यात आलेला आहे.

१०) श्री. श्रीराम बावणे, जि. गडचिरोली:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१	आमच्या ग्रामपंचायतीला मागील दोन वर्षांपासून (Royalty) निधी अप्राप्त आहे.	सन २०१८-१९ च्या कालावधीतील ग्रामपंचायत निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

११) श्री. रजनिश कोल्हे, जि. गडचिरोली:-

अ.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली

क्र.		उत्तरे/आश्वासने
१)	१००० ब्रास पेक्षा कमी क्षमता असलेल्या छोट्या रेतीघाटांचे लिलाव कसे होणार?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, याबाबत कालावधी निश्चित करण्यात आलेला नाही फक्त क्षमता निश्चित करण्यात आलेली आहे. याबाबत निर्णय झाल्यावर आपणांस त्वरीत कळविण्यात येईल. खाणकाम शुल्क फक्त एक वर्षाकरिता वैध असतो.

१२) श्री. राजेंद्र पां. सूर्यवंशी, क्षेत्र अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१	वैनगंगा नदीच्या प्रदूषित नदीपट्ट्यांवर वाळू उत्खनन प्रस्तावित आहे काय?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, एकही रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावित नाही.

१३) डॉ. श्रीकांत बोधे, ता. जि. गोंदिया:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	सर्वप्रथम मी सर्वांचा आभारी आहे की, Zoom App द्वारे सदर जनसुनावणीसाठी आपण सर्व उपस्थित आहोत. अजूनही याकरिता जास्ती जास्त लोकांनी सहभाग घ्यावा ही अपेक्षा आहे. काही सहभागी झालेल्या लोकांनी विचारले की, स्थानिक लोक यामध्ये सहभागी का नाहीत? जाहीर जनसुनावणीकरिता जाहिरात कधी प्रसारित करण्यात आली होती?	समन्वयक, पर्यावरण विषयक जनसुनावणी समिती तथा उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर यांनी सांगितले की, म.प्र.नि. मंडळाने दि. ०३/०५/२०२० रोजी मराठी वृत्तपत्र दैनिक लोकमत व इंग्रजी वृत्तपत्र दैनिक हितवाद मध्ये जाहीर सूचना प्रकाशित केली होती. त्याअनुषंगाने वाळू उत्खननाबाबतीतील सर्वच दस्ताऐवज जनसुनावणीच्या एक महिन्याअगोदर संबंधित शासकीय कार्यालये, तत्सम ग्रामपंचयत कार्यालय यांचेकडे जनतेच्या अवलोकनार्थ ठेवण्यात आले होते. याद्वारे सर्व जनतेला आवाहन करण्यात आले होते. जेणेकरून सदर प्रकल्पाबाबत जनसामान्यांचे आक्षेप, टिका-टिप्पणी, सूचना सदर समितीला सादर करू शकतील.
२)	किमान २००-३०० नागरीक सदर जनसुनावणीस अपेक्षित होते. याकरिता मोठ्या प्रमाणात प्रसिद्धी करणे अपेक्षित होते जेणेकरून जास्तीत जास्त लोकांनी जनसुनावणीसाठी सहभाग नोंदविला असता आणि रेती घाटांची सध्याची स्थिती त्यांनाही कळली असती. याद्वारे मी म.प्र.नि. मंडळाद्वारे राबविलेल्या प्रक्रियेला विरोध/टिका करत नाही.	समन्वयक, पर्यावरण विषयक जनसुनावणी समिती तथा उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर यांनी सांगितले की, DSR अहवाल जिल्ह्याच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आलेला होता. त्याद्वारे संबंधितांकडून सूचना, आक्षेप, टिका-टिप्पणी देखील मागविण्यात आल्या होत्या.

१४) श्री. धनेश जुमनाके, ता. जि. गडचिरोली:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१	रेती घाट हे त्वरीत लिलाव होऊन विक्री होणे गरजेचे आहे. ज्याद्वारे शासनाचा महसूल भरून काढता येऊ शकतो. सध्या वाळूची उपलब्धता नसल्याने नागरीकांना विविध अडचणींचा सामना करावा लागत आहे. खनिकर्म विभागाने रेतीची कमतरता भरून काढण्याकरिता काय उपाययोजना केली आहे?	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, गडचिरोली जिल्ह्यातील ७८ पैकी ३३ रेती घाटांचा लिलाव सन २०१८-१९ मध्ये करण्यात आलेला आहे. यातून शासनास रू. २२.० कोटींचा महसूल प्राप्त झाला आहे. यावर्षी रेती उत्खननातून १०० टक्के महसूली उत्पादनाचे जिल्हा प्रशासनाचे आहे. उपलब्ध रेती घाटातून जवळच्या परिसरातील गरजू लोकांना रेती उपलब्ध करून देण्याचे उद्दीष्ट आहे. शासनाच्या दि. १७/११/२०१८ रोजीच्या परिपत्रकानुसार पर्यावरण मंजूरी असलेले व मंजूरीच्या अधिन राहून राखीव ठेवण्यात आलेल्या घरकुल योजना करिता ५ ब्रास पेक्षा अधिक नाही एवढी परवानगी देता येईल.

१५) श्री. धर्मेन्द्र गणवीर, तहसिलदार गडचिरोली, ता. जि. गडचिरोली:-

अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	राखी गावातील उपलब्ध रेती घाट हा ५ ब्रास प्रति हेक्टर असून घरकुल योजनेकरिता राखीव आहे.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी दुजोरा दिला की, राखी गावातील उपलब्ध रेती घाट हा घरकुल योजनेकरिता राखीव आहे.

१६) श्री. कल्याणकुमार डहाट, तहसिलदार आरमोरी, ता. आरमोरी, जि. गडचिरोली:-

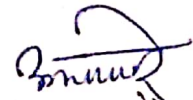
अ. क्र.	आक्षेप/सूचना/प्रश्न	चर्चेला अनुसरून प्रकल्पधारकांनी दिलेली उत्तरे/आश्वासने
१)	वैनगंगा नदीवर रेती उपलब्ध असून तेथे कोणतेही रेती घाट वाळू उत्खननाकरिता प्रस्तावित नाही. यावर चर्चा झालेली असून माझी विनंती आहे की, वैनगंगा नदीमधील वाळू उत्खननावर असलेली बंदी उठविण्यात यावी.	जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, गडचिरोली यांनी सांगितले की, मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, नवी दिल्ली यांनी वैनगंगा नदीवरील वाळू उत्खननावर बंदी घातली आहे. त्यामुळे वैनगंगा नदीवर वाळू उत्खनन प्रस्तावित नाही. वाळू उत्खननावरील बंदी उठविण्याकरिता मा. सचिव, पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना सादर करण्यात आला असून सादर भागातील वाळू उत्खनन बंदी उठविण्याबाबत विनंती केली आहे

श्री. अजित पाटील, उप-प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर व जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांनी सर्व सहभागी नागरिकांना आवाहन केले की अजुन कुणास आपले मत मांडावयाचे असल्यास ते मांडू शकतात. त्यानंतर कुणीही आपले म्हणणे मांडावयास पुढे आले नाही.

श्री. अजित पाटील यांनी नागरिकांनी मांडलेल्या सर्व मुद्द्यांची नोंद घेण्यात आली असल्याचे सांगितले. त्यानंतर मा. अध्यक्ष्यांच्या परवानगीने त्यांनी सर्वांचे आभार मानुन जाहीर लोकसुनावणी संपन्न झाल्याचे जाहीर केले.

23.6.2020

(अजित पाटील)
समन्वयक, पर्यावरण
विषयक जाहीर जनसुनावणी
समिती तथा उप-प्रादेशिक
अधिकारी, म.प्र.नि. मंडळ,
चंद्रपूर

(अ. मा. करे)

सदस्य, पर्यावरण
विषयक जाहीर
जनसुनावणी समिती तथा
प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर

(दिपक सिंगला (भा.प्र.से))
अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक
जाहीर जनसुनावणी समिती
तथा जिल्हादंडाधिकारी,
जिल्हाधिकारी कार्यालय,
गडचिरोली

MINUTES OF THE PUBLIC HEARING FOR PROPOSED SAND GHATS (TOTAL 55 NOS.) OF GADCHIROLI, DHANORA, ARMORI, CHAMORSHI, MULCHERA, AHERI, DESAIGANJ, KURKHEDA, & SIRONCHA TALUKAS OF GADCHIROLI DISTRICT CONDUCTED ON 04/06/2020.

The Environment Public Hearing for below mentioned sand and ghats (Total 55) of Gadchiroli, Dhanora, Armori, Chamorshi, Mulchera, Aheri, Desaiganj, Kurkheda, & Sironcha Talukas of Gadchiroli District was conducted through Zoom App on 04/06/2020 at 12.00 Noon from Collector Office, Tal. Dist. Gadchiroli.

Sr. No.	Name of Proposed Sand Ghats	Taluka
1	Bodhlimal, Rice Mill Ghat, Chandala, Vihargaon (Chak.) Rakhi, Ranmul, Shivani, Lanzheda, Adapalli-1, Adapalli-2, Bamhani, Khursa-Ghat, Ambeshivani-Gayghat, Ambeshivani-Ram Mandirghat Potegaon, Dibhnachak	Gadchiroli
2	Bandhona, Chicholi, Jambhali/Karwafa, Khargi, Dudhmala	Dhanora
3	Rampurchak, Wankhi, Paraswadi,	Armori
4	Amgaon (M)	Chamorshi
5	Vishwanath Nagar, Macchigata, Yella	Mulchera
6	Mahagaon, Chichgundi, Modumtura	Aheri
7	Arattodi, Usegaon Ghat, Kokadi-1 Ghat, Chop Retighat-2, Shankarpur Ghat No.2, Shankarpur Ghat No.1	Desaiganj
8	Kurkheda Ghat, Kumbhitolaghat, Nanhighat, Chichtolaghat, Maushighat, Andhalighat, Saytola Ghat, Ghatighat	Kurkheda
9	Arda, Medarammal, Mutarpurmal, Mukdigatarai, Nagaram-1, Madyikunta, Nagaram-2, Regunthamal, Ankisamal, Chintarvela	Sironcha

Hon'ble Member Secretary, MPCB, Mumbai has issued office order vide letter no. BO/JD(WPC)/PH/B-200506-FTS-0007 dated 06/05/2020 for panel formation as given below for the public hearing.

1. Shri. Deepak Singla,
District Magistrate,
Gadchiroli - **Chairman**
2. Shri A. M. Kare,
Regional Officer,
MPCB, Chandrapur - **Member**
3. Shri Ajit Patil,
Sub-Regional Officer,
MPCB, Chandrapur - **Convener**

Convener of public hearing Shri. Ajit Patil, Sub-Regional Officer, Maharashtra Pollution Control Board, Chandrapur welcomed the Chairman of public hearing panel, Regional Officer, M.P.C. Board, Chandrapur who was attending the hearing through Zoom App, officers of Revenue Department and all citizens of Gadchiroli District who were attending the public hearing through Zoom App. Then the public hearing was started with the permission of Hon'ble Chairman.

At the outset, Convener of Public Hearing explained that it is mandatory to obtain environmental clearance for certain type of projects according to the provisions of EIA Notification of Ministry of Environment, Forest & Climate Change, New Delhi dtd. 14/09/2006 and Amendment dtd. 01/12/2009 and environmental public hearing is mandatory before obtaining the environmental clearance.

Project Proponent, District Mining Officer, Gadchiroli has submitted proposal on 30/04/2020 alongwith requisite fees for the environmental public hearing for proposed sand excavation activity of total 55 sand ghats of Gadchiroli District.

Convener further explained that Mining Department, Govt. of India has published 'Sand Mining Framework, 2018' in March 2018 in which certain guidelines were given for sand excavation. Hon'ble National Green Tribunal (NGT) in its order dtd. 19/09/2018 in the matter of OA No. 368/2015 issued directions to coordinate with Ministry of Environment, Forest & Climate Change and to make necessary changes in the policies as per Sustainable Sand Mining Guidelines, 2016 and Sand Mining Framework, 2018 and 2020 and to conduct environmental public hearing.

Convener of Public hearing further narrated that the main purpose of public hearing is to get acquainted with the citizen's views about the various aspects of project and the effects thereof. Also, to make people aware about the pollution control arrangements required in the project and the concerned rules, and to consider the views expressed during the public hearing.

Accordingly, project proponent had submitted an application to Maharashtra Pollution Control Board (MPCB) for conducting Public Hearing as per the provisions of EIA Notification-2006. It was decided to hold public hearing in respect of the said project on 04/06/2020 through Zoom App due to Covid-19 Pandemic situation in consultation with District Collector, Gadchiroli. It was briefed that, said public hearing is being conducted through Zoom App, according to the provisions made in the letter by Environment Department, GOM dtd. 04/05/2020 and letter dtd. 27/04/2020 from Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai. Maharashtra Pollution Control Board has published public notices in Marathi newspaper namely "Loksatta" and English newspaper "The Hitvada" on dated 03/05/2020. The appeal was made to the concerned to submit objections, suggestions, complaints,

comments, if any, in respect of the said project to concerned regulatory authorities.

Copy of draft E.I.A. report along with executive summary in respect of the said project were made available in English/ Marathi in the following offices to apprise the public.

- (1) Joint Director (Water Pollution Control), Maharashtra Pollution Control Board, Kalpataru Point, 3rd and 4th Floor, Opp. Cine Planet, Near Sion Circle, Sion (E), Mumbai-400022
- (2) Regional Office, Maharashtra Pollution Control Board, First Floor, Udyog Bhavan, Opposite Bus-Stand, Railway Station Road, Chandrapur
- (3) Sub-Regional Office, Maharashtra Pollution Control Board, First Floor, Udyog Bhavan, Opposite Bus-Stand, Railway Station Road, Chandrapur
- (4) Collector Office, Gadchiroli
- (5) Zilha Parishad, Gadchiroli.
- (6) District Industries Center, Gadchiroli
- (7) Sub-Divisional Office Gadchiroli, Kurkheda, Etapalli, Desaiganj (Wadsa), Aheri, Chamorshi, Dist. Gadchiroli.
- (8) Tahsil Office, Gadchiroli, Desaiganj (Wadsa), Chamorshi, Dhanora, Korchi, Kurkheda, Armori, Bhamragad, Etapalli, Sironcha, Aheri, Mulchera, Dist. Gadchiroli.
- (9) Gram-Panchayat Offices –
 - a. Bodhlimal, Rice Mill Ghat, Chandala, Vihargaon (Chak.) Rakhi, Ranmul, Shivani, Lanzheda, Adapalli-1, Adapalli-2, Bamhani, Khursa-Ghat, Ambeshivani-Gayghat, Potegaon, Dibhnachak Tal. Dist. Gadchiroli.
 - b. Bandhona, Chicholi, Jambhali/Karwafa, Khargi, Dudhmala Tal. Dhanora, Dist. Gadchiroli.
 - c. Rampurchak, Wankhi, Paraswadi, Tal. Armori, Dist. Gadchiroli.
 - d. Amgaon (M), Tal. Chamorshi, Dist. Gadchiroli.
 - e. Vishwanath Nagar, Macchigata, Yella, Tal. Mulchera, Dist. Gadchiroli.
 - f. Mahagaon, Chichgundi, Modumtura, Tal. Aheri, Dist. Gadchiroli.
 - g. Arattodi, Usegaon Ghat, Kokadi-1 Ghat, Chop Retighat-2, Shankarpur Ghat No.2, Shankarpur Ghat No.1, Tal. Desaiganj (Wadsa), Dist. Gadchiroli.
 - h. Kurkheda Ghat, Kumbhitolaghat, Nanhighat, Chichtolaghat, Maushighat, Andhalighat, Saytola Ghat, Ghatighat, Tal. Kurkheda, Dist. Gadchiroli.
 - i. Arda, Medarammal, Mutarpurmal, Mukdigatarai, Nagaram-1, Madyikunta, Nagaram-2, Regunthamal, Ankisamal, Chintarvela, Tal. Sironcha, Dist. Gadchiroli.

The above authorities at Sr. No. 5 to 9 above, were also requested to arrange wide publicity within their respective jurisdiction requesting the affected persons to send their comments to the concerned regulatory authorities.

The venue for the said public hearing was decided at Collector Office, Tal. Dist. Gadchiroli. The said venue was finalized considering easy accessibility to local people on the site of proposed project.

A Public Hearing Panel comprising of the following members was constituted by Maharashtra Pollution Control Board on 06/05/2020 in accordance with the EIA Notification dated 14th September, 2006 and as amended thereto issued by Ministry of Environment, Forest, Climate Change, Govt. of India, New Delhi:-

STATEMENT OF ISSUES:

1) Prof. Arvind Soni, President, Bhaukal Nakshal Sanghatna, Nagpur:-

Sr. No.	Objection/Suggestion/ Question	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	I am professor of CP & Berar College at Nagpur. The capacity of 5-6 reti ghats of Sironcha Taluka is more. Illegal smuggling of sand is done to meet the requirement of sand in Telangana State. The river divides Maharashtra & Telangana States. There were many proposals for installation of CCTV cameras. Action could not be taken on smuggling done in Telangana State as the same does not come under the jurisdiction of Maharashtra State. Sand is excavated beyond capacity & beyond lease area too. Therefore, I request Hon'ble District Collector, Gadchiroli to look into the matter & take action on illegal sand mining. What is the total capacity of all sand ghats? Is there serious need of sand mining in this area?	Ramesh Jaswant, Tahsildar Sironcha informed that, sand is not excavated from flowing water. No machinery is being used for excavation & no illegal transportation is done. All the sand ghats which are suspended in last 2 years are still suspended. This office has formed squad which looks after this issue & transportation is done legally in the State of Telangana by obtaining online passes & other requisite documents. Transportation without online passes is not done till date & we assure you that, it will not be done in future also.
2	How many trucks from Gadchiroli District carrying sand are going to other parts of Vidarbha region & Telangana State? Can we submit the live footage of CCTVs installed at sand ghats to the District Collector so that illegal sand mining in the	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, 186 illegal trucks have been seized in last year. Out of which we have recovered fine of Rs. 1.63 Crores. As per Government Resolution dtd. 03/09/2019, a

	State of Telangana can be controlled.	committee has been constituted at Gram Panchayat level to keep a watch on these sand mafias. The committee constitutes of Divisional, District & Taluka level authorities. The total capacity of sand ghats of Gadchiroli district is 3,55,707 brass & its upscale price is Rs. 50.33 Crores.
3)	There is some dispute of some sand ghats of Sironcha Taluka. I request Hon'ble District Collector that a provision shall be made to display the live footage of these ghats on district portal as this will show transparency in work done by the district administration.	Chairman of Public Hearing Panel informed that, suggestions are noted & would try to implement them. Suggestions are welcomed from you so that monitoring can be done.
4)	Overloading is a very serious issue. Cracks are developed on the bridges through which sand transportation is carried out. Local reporters accept that overloading is being done on these routes. I request Hon'ble District Collector to keep a close watch on sand ghats of Sironcha Taluka. Due to excess sand mining, the rivers beds are getting damaged.	Tahsildar, Sironcha informed that, there is a confluence point of Godavari & Pranhita rivers in Sironcha Taluka. After confluence, the flow of river increases. Therefore, there is expansion of riverbank day by day. As there is insufficient sand mining in sand ghats, the riverbed has risen. The riverbed needs to deepen & sand mining has to be done in this area. If sand mining is not done then the flow of river will increase in monsoon & it will lead to flood situation resulting damages to nearby villages & agricultural fields.
5)	There are 55 sand ghats in the District. If sand mining is not carried out than will it result flood situation in the region. Has the survey been conducted by mining department or irrigation department regarding the same? Are there any recommendation received from Irrigation Department regarding Sand Mining?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, Hon'ble National Green Tribunal, New Delhi has imposed ban on sand mining on Wainganga River. Reports had been received from SDO Desaiganj, Tahsildar Gadchiroli, Tahsildar Chamorshi about whether flood situation will

	occur if sand is not been excavated from these areas. This office has submitted the reports to Hon'ble Chief Secretary, Environment Department, Govt. of Maharashtra for lifting of ban from sand mining from Wainganga River.
--	--

2) Shri. Sudhir Paliwal, Vidarbha Environmental Action Group, Nagpur :-

Sr. No.	Objection/Suggestion/ Question	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	How many CCTVs are installed and where are the records available? Is it available on district portal? Are the CCTVs working 24x7?	Tahsildar Sironcha informed that, CCTVs are installed by mining department. Now-a-days, CCTVs are not in operation due to monsoon. Also there is no excavation & transportation of sand.
1)	I have been in the field of Environment Protection since last many years. I have been attending many Public Hearings but there are very few Public Hearing where Hon'ble District Collector shows their presence for Public Hearing. I congratulate Hon'ble District Collector for the same. We have strong objection for sand mining in the State of Maharashtra as well a in the whole country. Sand is not the only alternative for construction activities. There are other alternatives also. States like Tamilnadu & Kerala have imposed total ban on sand mining in their states. Govt. of Maharashtra also needs to explore alternate sources to restrict the use of sand for construction activities. Construction & Demolition Waste can be used instead of sand by following Construction & Demolition Waste Rules, 2016. Fly ash can also be used as an alternative instead of sand. Apart from that, slag which is	Project Proponent informed that, the Public Hearing is not conducted to take policy decision at this level. The decision regarding the same will be taken at higher level. The Gram Panchayat conducts gram sabha & approves or denies a certain project. If there was any objection pertaining to the said project, then Gram Panchayat would have submitted their objections regarding sand mining project to the district administration or MPCB. Maharashtra Pollution Control Board has published public notices in Marathi newspaper namely "Lokmat" and English newspaper "The Hitvada" on dated 03/05/2020. Copies of EMP, Executive Summary & newspaper advertisements were kept at all the Govt.

<p>generated from steel plants can also be used instead of sand. Sufficient alternate material is available in the market which needs to be explored. Due to uncontrolled sand mining, the alternate sources are not promoted. I humbly request you to prohibit sand mining & we should look at the model states of Tamilnadu & Kerala where alternate options of sand are promoted. Gadchiroli district is important as it share border with the states of Telangana & Chattisgarh. The excavated sand is smuggled in the adjoining districts & states. As per comments of Govt. Officials, penalty of only Rs. 2.5 Lakhs has been recovered whereas the amount of sand sold is about Rs. 50 Crores. During the present Covid-19 pandemic situation, Public Hearing cannot be organized. Public Hearing is to be conducted as per provisions made in EIA Notification, 2006 & 2009. Conduction of Public Hearing is illegal & I have approached Hon'ble High Court for the same. MPCB cannot organize Public Hearing in the months of June to September. There are a lot of Public Hearings of industries which are pending but Public Hearings of only sand mining projects are being conducted. I am quite confident about Hon'ble High Court that it will take cognizance about PIL filed & cancel this Public Hearing. There are two rivers flowing through Gadchiroli District namely, Pranhita & Godavari. There are polluted stretches on these rivers where sand mining is carried out. DSR report is not available on the district's portal. Therefore, the information could not be provided to public.</p>	<p>Offices & concerned Gram Panchayat Offices prior to one month from the date of Public Hearing. An appeal was made to the concerned to submit objections, suggestions, complaints, comments, if any, in respect of the said project to concerned regulatory authorities. Any person can participate in the Public Hearing. Gram Panchayats are not a part of administration. They are a part of public representation.</p>
<p>3) How the records of participants of Zoom meeting is being maintained by</p>	<p>Convenor of Public Hearing & Sub-Regional Officer, M. P.</p>

8

	MPCB & Mining department? The names of participants is not clear. What will be the names of participants mentioned alongwith the minutes of Public Hearing? There are around 43 participants in this Public Hearing. But very few names are being displayed. Only 13 persons have raised questions about the project. Therefore, it is requested to include only 13 names in Public Hearing minutes.	C. Board, Chandrapur informed that, record of participants is being maintained.
4)	How many participants will be mentioned in the minutes of Public Hearing. There are about 43 participants but only 21 persons have asked questions. I request you to include the name of only 21 persons in the minutes of Public Hearing. I also request you to maintain a list of participants of Public Hearing.	Convener of Public Hearing & Sub-Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur informed that, there is no compulsion for the participants to raise questions in Public Hearing.

3) Shri. Santosh Dantulwar, Aheri, Dist. Gadchiroli:-

Sr. No.	Objection/Suggestion/ Question	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	The decision of opening sand ghats is welcomed by me. The rates of sand ghats shall be fixed by district administration because the sand distributors are selling sand at very high cost. The auctioneer is fixing the rates as per their will.	Hon'ble District Collector, Gadchiroli informed that, the rates are market-controlled rates. We have made a provision of availability of most of sand ghats in open market so that the rates can be kept low. If more sand ghats are auctioned then there will abundant quantity of sand available in the market & it would help in lowering the rates. Only State Govt. can regulate these prices.

4) Shri. Sunanda Reddy Vootkuri, Environmentalist, Hyderabad:

Sr. No.	Objection/Suggestion/ Question
1)	I am in support of the project.

5) Shri. Pratap Goswami, Jagrut Kisan Manch, Nagpur:-

Sr. No.	Objection/Suggestion/ Question	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	At the outset, I would like to bring to your notice that, Ministry of Home Affairs, New Delhi has published an advisory regarding conducting any meetings on Zoom App. Any Govt. meeting could not be conducted on Zoom App. Therefore, this Public Hearing is a violation of the above advisories.	Hon'ble District Collector, Gadchiroli informed that, Meeting is held as per directions issued by Govt. of Maharashtra. As per directions Public meetings cannot be held at the time of Covid-19 Pandemic. Meeting is being held on online platforms as
2)	On 31/05/2020, Govt. of Maharashtra has issued guidelines for "Mission Begin Again". It is mentioned that persons above the age of 65 & below the age of 10, pregnant women are advised to stay at home except of essential & medical services. The project affected persons near the mining area are not connected to this meeting. Also as there is no connectivity in rural area of the district, people could not get connected for the said Public Hearing. In the interest of Public Hearing & protecting environment, I request Hon'ble District Collector, Gadchiroli to cancel/postpone this Public Hearing & conduct proper Public Hearing with Public participation. I would also like to bring to your notice of Hon'ble District Collector, Gadchiroli that there is a provision of punishment for violation of the guidelines of Public Hearing by Govt. Officials. Therefore, I request you to cancel the Public Hearing & it shall be conducted after Covid-19 pandemic is over so that people can participate in the Public Hearing.	social gathering is prohibited by the State Govt. Guidelines regarding conducting meeting via video conference has been received by this office & according to the guidelines, this Public Hearing is being conducted. As per advisory, meetings regarding sensitive issues cannot be conducted on these kinds of Apps. This is a Public Meeting which requires public participation. Therefore, the Public Hearing is conducted on this platform so that maximum public can records their view, statements about the said project.
3)	The moto behind conducting Public Hearing is to allow public participation.	Hon'ble District Collector, Gadchiroli informed that, persons like you are a part of public & representative of

		public. It is your responsibility to raise the objections or to give suggestions on behalf of public. By conducting Public Hearing on online platforms like Zoom, we are restricting the spread of Covid-19 Pandemic. You are raising two contradictory questions. Firstly, you are asking to conduct Public Hearing as per procedure mentioned in EIA Notification, 2006 & 2009 & secondly, you are objecting about conducting Public Hearing on online platforms.
4	Sand excavation will be carried out after the month of September-2020. We have enough time to conduct Public Hearings. We are now in 1 st week of June i.e. on the verge of monsoon. Therefore, I request you to postpone the Public Hearing. Why there is so much hurry in opening sand ghats.	Hon'ble District Collector, Gadchiroli informed that, As you are well aware that, every year Gadchiroli district receives very heavy rainfall during monsoon. Due to which connectivity between most of the parts of Gadchiroli district is lost. Therefore, it is not possible for district administration to conduct Public Hearings in the next 3-4 months. Secondly, we are also not aware about the effects of covid-19 Pandemic in the next 3-4 months as how many people will get affected by that. The sand ghats are being opened on public demand as there is requirement of sand for construction activities. There is no such provision to open sand ghats immediately.
5	I have access to internet connectivity; therefore, I can participate in this Public Hearing. But how many PAs & gram panchayats are attending the Public Hearing as there is acute internet connectivity in the interior	Hon'ble District Collector, Gadchiroli informed that, regulation is not a part of Public Hearing. District Collector cannot regulate the prices of certain things. We

	<p>parts of Gadchiroli District. There was comment made by Govt. Official that, demand & supply determines the sale price. We don't have infinite availability of sand. Due to extra/illegal excavation, damage to the environment is done. Therefore, the govt. decided to conduct the Public Hearing for assessment of damages done to the environment due to sand mining. It would require 3 months to open as many sand ghats as possible for meeting the demand.</p>	<p>have finite resources of diesel, petrol, etc. The point raised by you is applicable on everything. We are trying to meet the requirement of sand by conducting this Public Hearing.</p>
6	<p>Environmental Consultant M/s. Anacon Laboratories have been blacklisted by Hon'ble District Collector, Parbhani. It is mentioned that, the tenders allotted to this consultant shall be terminated & shall be put in blacklist. The laboratory should not be allowed to participate in any tenders regarding Public Hearing. The copy of same has been sent to all the District Collectors. Has the consultant agency been received from blacklist? Is the consultant eligible to participate in such tenders?</p>	<p>District Mining Officer, Gadchiroli informed that, this office is not in receipt of any such letter. Environment Consultant, Anacon Laboratories informed that, in the year 2018, we have been asked by District Collector, Parbhani to complete the environmental clearance work within 15 days. We have submitted reply that, all the Environmental study work could not be completed within 15 days' time for which we have received Show Cause Notice from NABED. We have submitted our reply. NABED has given clearance that, there is no mistake of Anacon Laboratories. We will submit letters to District Mining Office so that it can be given to all the participants. Anacon laboratories was blacklisted in the year 2017-18. In the year 2018-19 & 2019-20, Anacon Laboratories has done work of sand ghats of about 150 sand ghats. There is no issue pertaining to consultant.</p>

6) Shri. Ajit Patil, Convener of Public Hearing & Sub-Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	Sand mining should not be carried out in the polluted stretches.	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, this office has proposed 55 sand ghats & none of the sand ghats are located on Wainganga River.
2)	How much tree plantation is proposed to be carried out on the sand ghats?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, ghat wise tree plantation is proposed. This office has prepared consolidated statement of tree plantation which will be shared with MPCB.

7) Shri. Umashankar Bhadule, Field Officer, M. P. C. Board, Chandrapur:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	Will there be any cutting of trees for construction of Kuccha Road?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, no tree cutting is proposed for construction of kuccha road.
2)	How the weight of vehicle can be calculated after loading it with sand?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, a committee has been formed regarding the same which includes RTO. Illegal minng which is found is prohibited & fine is collected. According to policy dtd. 03/09/2019, only tractors with trollies are allowed for transportation of sand till depots.

8) Shri. Vishal Meshram, SDO Desaiganj (Wadsa), Tal. Desaigani (Wadsa), Dist. Gadchiroli:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	When will the sand ghats open & what will be the rate of sand ghats?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, the upscale price of these ghats is Rs. 1415/- per brass & after Public Hearing proposal will be submitted to State Govt. for the same. The proposal will be

	submitted to appraisal committee & after approval from appraisal committee it will be further submitted to authority committee & after that procedure of auction will be completed. After obtaining Environmental Clearance, the sand ghats which will not be auctioned will be kept reserved for Gharkul Scheme.
--	---

9) **Shri. Somnath Mali, Tahsildar Kurkheda, Tal. Kurkheda, Dist. Gadchiroli:-**

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	Gram Sevak has complaint regarding non-receipt of royalty of 25% from previously auctioned sand ghats. Secondly, as per GR dtd. 17/11/2018, what are the provisions for gharkul. One sand ghat for 2 persons were reserved for gharkul scheme.	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, after receipt of Environmental Clearance, same shall be reserved as previous year. Funds received from auction of sand ghats is distributed to Talukawise concerned Gram Panchayats.

10) **Shri. Shriram Bawane, Dist. Gadchiroli:-**

Sr. No.	Suggestion
1)	Our Gram Panchayat is not in receipt of royalty since last 2 years.

11) **Shri. Rajnish Kolhe, Dist. Gadchiroli:-**

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	How the minor ghats of about 1000 brass will be auctioned?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, the time period regarding sand ghats is still not decided only quantity of brass per hectare has been decided. As soon as decision is taken, it will be informed to you. Mining charge is valid for only one year.

12) Shri. Rajendra P. Suryawanshi, Field Officer, M. P. C. Board, Chandrapur:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	Is there any sand mining proposed in polluted stretches of Wainganga River?	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, there is no sand mining proposal in polluted stretches of Wainganga River.

13) Dr. Shrikant Bodhe, Tal. Dist. Gondia:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	I congratulate all for conducting Public Hearing via Zoom App where more people expected to attend the Public Hearing. Maximum people were expected to attend the Public Hearing by Zoom App. Some participants has asked about participant of local people. When was the notice of Public Notice issued for participation of maximum persons for Public Hearing.	Convener, Public Hearing Panel & Sub-Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur informed that, advertisements were published one month prior to the date of Public Hearing & copies of Environment Management Plan & Executive Summary alongwith copies of advertisement in English & Marathi were kept at govt. offices & Gram Panchayats alongwith Zoom App details.
2)	Vide publicity should have been done at MPCB level as around 200-300 persons were expected to connect vide Zoom App for Public Hearing. If more people had been informed, then the people would have come to know about the present situation of sand ghats. I am not criticizing the procedure followed by MPCB.	Convener, Public Hearing Panel & Sub-Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur informed that, DSR report had already been published on district portal & objections, suggestions were called from local people.

14) Shri. Dhanesh Jumna, Tal. Dist. Gadchiroli:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	Sand ghats shall be reopened as early as possible so that revenue loss can be recovered. Today, due to non-availability of sand, people are facing lot of problem. What options are explored by mining	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, 33 out of 78 ghats of Gadchiroli District have gone under auction in the year 2018-19. Out of which mining department has received revenue of around Rs.

department regarding shortage of sand?	22 Crores. This year objective of mining department is to generate 100% revenue from sand mining. Mining Department has seized some of sand stocks in Gadchiroli District. Sand is provided from these seized sand ghats to the needy people. As per Govt. Notification dtd. 17/11/2018, sand ghats who have obtained Environmental Clearance and subject to EC permission, sand ghats below 5 brass capacity will be reserved for Gharkul Scheme.
--	--

15) Shri. Dharmendra Ganvir, Tahsildar Gadchiroli, Tal. Dist. Gadchiroli:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	There is small ghat located at Rokhi village which will be reserved for gharkul scheme which is capacity of 5 brass per hectare.	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, the ghat will be reserved for gharkul scheme.

16) Shri. Kalyankumar Dahat, Tahsildar Armori, Tal. Armori, Dist. Gadchiroli:-

Sr. No.	Suggestion	Answer/Commitment given by the Project Proponent
1)	There are no sand ghats on Wainganga River, whereas the discussion is held for ghats located on Wainganga River. Therefore, it is requested to lift the ban of sand mining on Wainganga River.	District Mining Officer, Gadchiroli informed that, Hon'ble National Green Tribunal has imposed ban on the polluted river stretch of Wainganga River from Tumsar to Ashti. Therefore, excavation of sand on this stretch is not done. Proposal regarding lifting up of ban for sand mining on Wainganga River has been submitted to the Chief Secretary, Environment Department, Mantralaya, Mumbai.

Convener of Public Hearing stated that, Project Proponent shall take a review of names of participants who are attending Public Hearing. He then listed the names of participants for Public Hearing.

The Chairman of the Public Hearing briefed the people present if there are any other question /issues, the same may be asked. However, nobody came with any question. He announced that copy of the proceedings and CD of the public hearing will be made available in due course of time in MPCB office at Regional Office, Maharashtra Pollution Control Board, First Floor, Udyog Bhavan, Opposite Bus-Stand, Railway Station Road, Chandrapur.

The Chairman of the Committee while concluding the proceedings, summarized various points raised and declared that public hearing is ended, and concluded the public hearing with vote of thanks.

23.6.2020
(Ajit V. Patil)

Convener of the Public Hearing Committee and Sub Regional Officer, MPCB, Chandrapur

(Ashok M. Kare)
Member of the Public Hearing Committee and I/c. Regional Officer, MPCB, Chandrapur

[Deepak Singla (I.A.S)]
District Magistrate, Gadchiroli & Chairman of Public Hearing Committee

MAHARASHTRA POLLUTION CONTROL BOARD

Tel: 24024022/24020781/ 24010437
Fax: 24093814 / 24044532
website: <http://www.mpcb.gov.in>
E-mail: enquiry@mpcb.gov.in

Kalpataru Point, 3rd Floor,
Sion - Matunga Scheme Road No.8,
Near Sion Circle, Sion (E)
Mumbai - 400 022

No. BO/JD (WPC)/PH/B- 200506-FIS- 0007

Date: 6 15 2020

OFFICE ORDER NO. E- 03 OF 2020

In compliance of Notification S. O. 1533 dt. 14/09/2006 and amended Notification S.O. 3067 (E) dt. 01/12/2009 of Ministry of Environment and Forests, Government of India, the Public Hearing Panel in respect Proposed Project of 55 Sand Mining in Gadchiroli District Proposed by District Mining officer, Gadchiroli, Collector Office, Gadchiroli, is as below;

- 1) **District Magistrate, Gadchiroli** **Chairman**
Or his representative not below the
Rank of an Additional District Magistrate
- 2) **Representative of Maharashtra Pollution Control Board**
Regional Officer, M.P C. Board, Chandrapur **Member**
- 3) **Sub Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur** **Convener**
will work as:

The Members are requested to make it convenient to attend the Public Hearing dt. 04.06.2020 at 12.00 noon at Collector Office Auditorium, Collector Office area , Tal, Dist : Gadchiroli, Positively.

(E. Ravendiran, IAS)
Member Secretary

Copy submitted for Information to:

- 1) The Principal Secretary, Environment Department, Govt. of Maharashtra, Mantralaya, Mumbai- 400 032
- 2) The Chairman M. P. C. Board, Mumbai

Copy for Information to:

District Collector, Gadchiroli .

Copy for Information & necessary action to:

- 1) Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur.
- 2) Sub Regional Officer, M. P. C. Board, Chandrapur - He is instructed to ensure that the copies are served to all concerned.
- 3) EIC, M. P. C. Board, Mumbai - For information & display on website. – Soft copy of Executive Summary sent to EIC section.

Copy to project proponent:

District Mining officer, Gadchiroli, Collector Office, Gadchiroli

रविवार,
३ मे २०२० ७

पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणीची सुचना महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, खनिकर्म विभाग, जिल्हाधिकारी कार्यालय, ता. जि. गडचिरोली यांनी त्यांच्या प्रस्तावित ५५ रेंतीघाटांच्या प्रस्तावाबाबत पर्यावरणविषयक जनसुनावणी घेण्याबाबत मंडळाकडे अर्ज सादर केला आहे. सदरील प्रस्तावित प्रकल्पाकरिता भारत सरकारच्या पर्यावरण व वन मंत्रालय, नवी दिल्लीचे १४ सप्टेंबर, २००६ च्या अधिनियमान्वये व ०१ डिसेंबर, २००९ च्या सुधारित अधिनियमान्वये उपरोक्त प्रस्तावाबाबत पर्यावरणविषयक जनसुनावणी आयोजित करण्यात येत आहे.

प्रकल्प प्रवर्तकाच्या विनंतीस अनुसरून सदर जनसुनावणी पर्यावरण विषयक बाबीबाबत घेण्यात येत असून सदर नियोजित प्रकल्पाच्या परिसरामधील रहिवाशी, पर्यावरण विषयक काम करणाऱ्या संस्था, सदर प्रकल्पामुळे विस्थापित होणारे रहिवाशी किंवा सदर प्रकल्पामुळे अन्य प्रकारे प्रभावित होणारे रहिवाशी यांना सदर प्रकल्पासंबंधी टिका-टिप्पणी, अभिप्राय किंवा आक्षेप तोंडी किंवा लेखी स्वरूपात नोंदविता येईल.

तसेच जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली यांनी दि. १२/०३/२०२० रोजी दैनिक 'सकाळ' व दैनिक 'नवभारत' या वृत्तपत्रात जाहिरात प्रकाशित केली होती, व सदर जाहिरातीत असे नमूद होते की, ५५ रेंतीघाट प्रस्तावित असून त्यांचा DSR अहवाल शासनाच्या संकेतस्थळावर त्यांनी प्रसिध्द केला होता व त्याबाबत नागरीकांचे सूचना / आक्षेप मागविण्यात आले होते.

सदर प्रकल्पासंबंधी पर्यावरण विषयक सुचना, विचार, टिका-टिप्पणी, अभिप्राय तसेच आक्षेप ही जाहिरात प्रसिद्ध झाल्यापासून ३० दिवसांच्या आत खालील पत्त्यावर नोंदविण्यात याव्यात किंवा या कार्यालयाच्या ईमेलवर पाठविण्यात यावेत.

प्रादेशिक कार्यालय व उप-प्रादेशिक कार्यालय

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,

उद्योग भवन, पहिला माळा, बस स्टॅण्ड समोर, रेल्वे स्टेशन रोड, चंद्रपूर

फोन नं. ०७९७२-२५१९६५

Email :- srochandrapur@mpcb.gov.in

mininggad@gmail.com

माखिक किंवा लेखी आक्षेप जाहिर जनसुनावणीच्या वेळेस सुध्दा नोंदविता येईल. जाहिर जनसुनावणी खालील ठिकाणी घेण्यात येईल :

दिनांक : ०४/०६/२०२०

वेळ : दुपारी १२.०० वाजता

स्थळ : जिल्हाधिकारी कार्यालय सभागृह, जिल्हाधिकारी कार्यालय परिसर,
ता. जि. गडचिरोली

सदर प्रकल्पासाठी पर्यावरण विषयक माहिती असलेले दस्तावेज खालील कार्यालयामध्ये उपलब्ध आहेत. संबंधित व्यक्ती या कार्यालयामध्ये कार्यालयीन वेळेमध्ये सदर दस्तावेज अभ्यासु शकतील.

१. सह-संचालक (जल प्रदूषण नियंत्रण), महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, कल्पतरू पाईट, २ रा व ४ था माळा, सिनेप्लानेट सिनेमा समोर, सायन सर्कल जवळ (पु) मुंबई - ४०० ०२२
२. प्रादेशिक कार्यालय व उप-प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, उद्योग भवन, पहिला माळा, रेल्वे स्टेशन रोड, चंद्रपूर.
३. जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली, जिल्हा परिषद, गडचिरोली, जिल्हा उद्योग केंद्र, गडचिरोली.
४. जिल्ह्यातील सर्व उप-विभागीय कार्यालये, सर्व तहसिल कार्यालये, सर्व पंचायत समिती कार्यालये व संबंधित ५५ ग्रामपंचायत कार्यालये, जि. गडचिरोली.

सद्यःस्थितीत COVID-१९ या आजाराच्या प्रादुर्भाव सुरु आहे व लॉकडाऊनची स्थिती आहे. अशा परिस्थितीत जनसुनावणीच्या दिवशी नागरीकाना एकत्र जमवणे अशक्य झाल्यास, सदर जनसुनावणी ऑनलाईन पध्दतीने Zoom App द्वारे जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली येथे घेण्यात येईल. (सदर जाहिरात मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांच्या मान्यतेने प्रसिध्द करण्यात येत आहे). Zoom App चे Details खालील प्रमाणे आहेत :-

Zoom App username :- 8286831200

Password :- mining

स्वा/-

उप-प्रादेशिक अधिकारी

म.प्र.नि.मंडळ, चंद्रपूर

तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जनसुनावणी.

NOTICE FOR ENVIRONMENTAL PUBLIC HEARING**Maharashtra Pollution Control Board, Chandrapur**

District Mining Officer, Mining Department, Collector Office, Gadchiroli has applied to the Board for conducting Environmental Public Hearing for their proposed 55 Sand Mining Projects. As per Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi Notification dated 14/09/2006 & as amended on 01/12/2009, Public Hearing is proposed to be conducted from environmental angle for above project.

Now, pursuant to the request of project proponent, Public Hearing is proposed to be conducted from environmental angle for above project.

For the same, advertisements were published by Collector Office, Gadchiroli in Daily Newspaper 'Sakal' & Daily Newspaper 'Navbharat' on 12/03/2020. It was mentioned in the advertisement that, the DSR reports of proposed 55 Sand Mining projects are uploaded on Government's website & written suggestions/objections were called by them.

All persons including bonafide residents, environmental groups and others located in the area can participate in public hearing. Oral and written suggestions can also be presented during public hearing to be conducted as per schedule given below.

Date : 04.06.2020

Time : 12:00 PM

Venue : **Collector Office Auditorium, Collector Office Area,
Tal. Dist. Gadchiroli.**

Suggestions, views, comments and objections about the project can be filed at the following address in writing from date of publication of the notice till the date of public hearing or can be sent by email.

**Regional Office & Sub-Regional Office,
Maharashtra Pollution Control Board,
First Floor, Udyog Bhavan, Opposite Bus-Stand,
Railway Station Road, Chandrapur - 442 401
Ph. No. 07172- 251965
Email :- srochandrapur@mpcb.gov.in
mininggad@gmail.com**

Copies of the Environmental Impact Assessment (EIA) Report / Environmental Management Plan (EMP) & Executive Summary containing the salient features of the project both in English and Marathi are available at the following offices to the knowledge of concerned. Concerned persons will be provided access to the EIA / EMP report, executive summary of above project during office hours at below mentioned offices.

- (1) Joint Director (Water Pollution Control), Maharashtra Pollution Control Board, Kalpataru Point, 3rd and 4th Floor, Opp. Cine Planet, Near Sion Circle, Sion (E), Mumbai - 400 022.
- (2) Regional Office & Sub-Regional Office, Maharashtra Pollution Control Board, First Floor, Udyog Bhavan, Opposite Bus -Stand, Railway Station Road, Chandrapur.
- (3) Collector Office, Gadchiroli, Zilha Parishad, Gadchiroli, District Industries Center, Gadchiroli.
- (4) All Sub Divisional Offices, All Tahsil Offices, All Panchayat Samiti Offices & 55 concerned Gram Panchayat Offices, Dist. Gadchiroli.

At present, there is outbreak of COVID-19 Pandemic & Lockdown has been imposed by Government. If gathering of people could not be possible on the day of Public Hearing due to this Pandemic & Lockdown situation, then the said Public Hearing will be conducted on **Zoom App** by Collector Office, Gadchiroli. (This advertisement is published as per approval of Hon'ble District Collector, Gadchiroli). Details of Zoom App are as below :-

Zoom App username :- 8286831200

Password :- mining

**Sd/-
Sub-Regional Officer
MPCB, Chandrapur & Convenor
Environment Public Hearing**

हजेरीपट

जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, खनिकर्म विभाग, जिल्हाधिकारी कार्यालय, ता. जि. गडचिरोली यांच्या प्रस्तावित ५५ रेंतीघाटांच्या प्रस्तावाबाबत पर्यावरण विषयक मंजूरीकरिता जनसुनावणी दि. ०४/०६/२०२० रोजी दुपारी १२.०० वाजता, स्थळ:- जिल्हाधिकारी कार्यालय सभागृह, जिल्हाधिकारी कार्यालय परिसर, ता. जि. गडचिरोली.

अ. क्र.	उपस्थितांचे नांव	गावाचे नांव	स्वाक्षरी
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8	Ku. Vina B. Soyam.	Gadchiroli	[Signature]
9	Dheno Gu. [unclear]	Gadchiroli	[Signature]
10	Balkrishna M. Sawade gaur admi Party Gadchiroli	Gadchiroli	[Signature]
11	Sonjay M. Jitode AAM Admi Party, Gad.	Gadchiroli	[Signature]
11	S.R. Kawale AK	Gadchiroli	[Signature]

आम आदमी पार्टी

Party Registration No. "56/145/2012/PPS-1"

श्री बाळकृष्ण वंगणूजी सावसाकडे

निरीक्षक गडचिरोली विधानसभा

मो. ९४२१७८४९९३, ९५५२६९५८९३

कार्यालयाचा पत्ता : कॅम्प एरिया, गडचिरोली

ता.जि. गडचिरोली - ४४२६०५ (म.रा.)

Email ID : balkrushanasawsakade@gmail.com

प्रति,

मा. जिल्हाधिकारी साहेब,

जिल्हा गडचिरोली

विषय : ५५ रेती घाटाच्या लिलावाची जनसुनवाही कोरोनाच्या काळात घेण्यात येऊ नये.

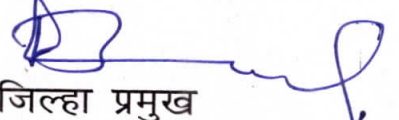
महोदय,

सविनय विनंती याप्रमाणे आहे की, मार्च २०२० पासून कोरोना वायरसचा सर्वत्र प्रादूर्भाव वाढलेला आहे. कोरोनाच्या काळात जिल्हा कार्यालयात विविध १२ ही तालुक्यातील जनता उपस्थित राहू शकत नाही. रेती घाटाच्या बाबतीत स्थानिक तालुक्यातील जनतेचे म्हणने, मत विचारात घेवून, ५५ रेती घाटाच्या लिलावाचे जनसुनवाही घेण्यात येऊ नये हि विनंती.

दिनांक : ०४/०६/२०२०

ठिकाण : गडचिरोली

आपले स्नेह

जिल्हा प्रमुख

आम आदमी पार्टी, गडचिरोली

(श्री. बाळकृष्ण सावसाकडे)

श्री. संप्रजित जिवतोडे

जिल्हा कोषाध्यक्ष
आम आदमी पार्टी, गडचिरोली

